

Çocukluk Çağı Pilonidal Sinüs Hastalığında Tek Doz Kristalize Fenol Uygulamasının Klinik Sonuçları: Yüksek Başarı Oranı ile Minimal İnvaziv Bir Alternatif Tedavi

İncinur Genişol¹, Ayşe Demet Payza¹, Mehmet Can¹, Gamze Yılmaz¹, Hande Şenol², Arzu Şencan³

1. Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi SUAM, Çocuk Cerrahisi Kliniği, İzmir

2. Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, Denizli

3. Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İzmir Tıp Fakültesi Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi SUAM, Çocuk Cerrahisi Kliniği, İzmir

Amaç:

Pilonidal sinüs hastalığı(PSH), çocukluk ve adolesan döneminde yaşam kalitesini düşüren, nüks riski ve cerrahi morbiditesi yüksek kronik bir enfeksiyondur. Bu çalışmada, 0–18 yaş grubundaki hastalarda tek doz kristalize fenol tedavisinin başarısı ve sonucu etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem:

2017–2024 tarihleri arasında PSH tanılı 828 hasta retrospektif olarak değerlendirildi. Sadece lokal bakım yapılan, sıvı fenol uygulanan, doğrudan cerrahi uygulanan veya takibi olmayan 69 hasta dışlandı. 759 hastaya sinüs kavitesinin genişliğine göre 3–5 gram fenol uygulandı. Takip süresi en az 6 ay olan, nüks gözlenmeyen, skarsız iyileşen ve komplikasyon gelişmeyen olgular başarılı kabul edildi. Yanıt alınamayan hastalara işlem üç doza kadar tekrarlandı. Üç doz fenole yanıt vermeyenlere cerrahi uygulandı. Başarısızlığa neden olan risk faktörleri çoklu lojistik regresyon analizi ile değerlendirildi.

Bulgular

- Çalışmaya 759 hasta dahil edildi.
- %58'i erkek (n=440), %42'si (n=319) kızdı.
- Ortalama yaş 15,7 ±1,6 yıl, takip süresi 1,6 ±1,2 yıld.
- Olguların %72,5'sinde tek kavite (n=550), %27,5'inde birden fazla kavite (n=209) mevcuttu.
- Granülom %12,5 (n=95), apse %28 (n=211) oranındaydı.
- %88,7'sine (n=673) tek doz, %11,3'üne (n=86) 3 hafta sonra 2. doz uygulandı. 69 hastaya 2.uygulamadan 3 hafta sonra 3.kez fenol uygulandı.
- Üç doz fenol uygulamasına yanıtı 63 hastaya cerrahi tedavi uygulandı.
- Tek doz kristalize fenolle tedavi başarısı %88,7(n=673) idi. İkinci doz fenol uygulanan 86 hastadan 53'ü(%6,9), üçüncü doz uygulanan 33 hastadan 18'i(%2,4) başarıyla tedavi edildi.
- Birden fazla sinüs kavitesinin birden fazla olması(n=209, p= 0,049) ve obezitesi olan hastalarda(n=37 ,p= 0,006) tek doz kristalize fenol ile başarısız olduğu görüldü.

Sonuç :

Çocukluk çağı PSH'de tek doz kristalize fenol tedavisi; yüksek başarı oranı ile etkili ve güvenli bir ilk basamak tedavidir. Başarısızlığı ön gören parametreler obezite ve sinüs kavitesinin sayısının artışıdır.